

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Stadier paa Livets Vei

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 6", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 6*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1999 , s. I. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-slv-txt-shoot-idd55c1c52-2711-4cfd-a6df-4d1b8e622c24.pdf> (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 6

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Igaarftes havde jeg den Lykke at conversere et Par aandrige Damer. Det gik meget aandrigt til, og uden Overdrivelse tør jeg næsten troe, at min Nærværelse begeistrede de Aandrige. Det var Damer af Tone, og jeg, jeg er jo en Mand af Verden det vil sige: et godt Hoved men et fordærvet Menneske. Hvad Under da at saadanne aandrige Mennesker sympathisere! Det er saa vellystigt at forsøge sig i den Hoveren, der dannes af Bløddagtighed og vittig Forstand; det er saa gunstige Auspicer at have Den med paa Expeditionen, i Forhold til hvem man i Nødsfald tør trække sig tilbage og sige: »ja Gud bevares vi billige langt fra hans lumpne Adfærd, men han er dog aandrig.« Saa lærte jeg da meget, om hvad der egentligen fordres til en lykkelig erotisk Forstaaelse, at naar en Mand ikke har Aand nok til at følge det emanciperede Hoved i hendes høie Flugt, eller rettere i hendes Bissen, saa er det et Kors og yderst penibelt at være bunden, ja egentligen er Forbindelsen ugyldig. Mere blev der ikke sagt, dog tvivler jeg ikke paa, at mine Heltinder, som vare saa sikkre paa Aand, ogsaa vare villige til at vende Sætningen om og bevidne Den deres Deeltagelse, der er bunden til en saadan Pige, eller rettere fordre af ham, at han gjør kort Proces og søger sig en aandrigere. Der faldt endogsaa en Hentydning, som vistnok var mig meent og forbindtlig meent. O! Taushed, Taushed hvor kan Du bringe et Menneske i Modsigelse med sig selv! Det var altsaa en Indulgents, der forkyndtes mig, et Vurderingsforsøg af min Adfærd. At en Qvinde vover saaledes at krænke en anden Qvinde, og her en Pige, hvis Skotvinge de ikke vare værdige at løse! Havde jeg været Keiser, vare de uden videre blevne forviste til en øde Ø. Det er nu ogsaa en Nemesis over mig, at min ydre Existents, om den end ikke er kjendt af Mange, bidrager Sit til at bestyrke Nogen i denne afskyelige fornemme Aandrighed. Hvis jeg blot var fri, og ikke havde dette Hensyn, at en autentisk Opfattelse af mit Forhold kan for hende blive et farligt Præcedens, sandeligen hvis den Pige, der sørger, eller volder mig min Sorg, hvis hun ønsker at stille en Mand i Marken som sit Contingent for Forelskelsens gode Sag, hun gjøre mig fri, jeg skal pro virili holde Banneret oppe. Kom saa til mig I Aandrige med Eders vragede Vittigheder, en god Sag spænder Buen stærkest og rammer sikkrest. At en Forelskelse ikke anderledes skal holdes i Ære! Ja jeg føler det vel, jeg kunde bruge en ulykkelig Kjærlighedshistorie, den passer i min Existents. Blot jeg var fri i mit Udtryk om min Forelskelse, at jeg var rejseret men ogsaa lhændehaver af min Forelskelse, blot jeg ikke frygtede, at jeg ved at vedgaae dens Betydning for mig pludselig forstyrrede hende, der netop maa understøttes ved det Modsatte. Da vilde jeg sige: ja jeg er den qvindagtige Mandsperson (thi en Mand tør jeg da ikke kaldes), den stakkels Pusling, der ikke kunde drive det til at elske mere end eengang, den bornerede Stymper, der var indskrænket nok til at tage det for Alvor med hiint skjønne Ord om den første Kjærlighed, og ikke kunde betragte det som en koket Devise, hvilken erfarne eller dog halvbefarne Jomfruer tilkaste hinanden gjækkende ved Aftens-Bordet. Man have dog lidt Medlidenhed med mig, jeg føler det selv, hvor ynkelig en Figur jeg gjør især i disse Tider, hvor selv Pigerne døe lige saa pathetisk af Elskov, som Falstaff falder pathetisk i Slaget mod Percy, og staae og igjen livskraftige og mandbare nok til at drikke paa en Frisk. *Peteheia!* – Og ved denne Tale eller rettere ved et Liv, der berettiger til at tale saaledes, vilde jeg troe, hvis der overhovedet kan være Tale om, at det ene Menneske gavner det andet, vilde jeg troe at have gavnet mine høistærede Samtidige mere end ved at skrive en Paragraph i Systemet. Det, det kommer an paa, er, at Livets patologiske Momenter sættes absolut, tydeligt, læseligt og gevaltigt, at Livet ikke bliver som Systemet en Marchandiser Boutique, hvor man har lidt af Alt, saa man gjør Alt til en vis Grad undtagen det Taabeligste af Alt, at troe til en vis Grad; at man ikke lyver, men skammer sig, ikke lyver, saa man erotisk talt, døer romantisk af Elskov og er Helt, men ikke bliver staaende eller liggende derved, men staaer op igjen og gaaer videre og bliver Helt i Hverdagshistorier, og gaaer videre og bliver letfærdig, vittig, og Helt hos Scribe. Man tænke Evigheden ind i en saadan Forvirring, man tænke et saadant Menneske paa Dommens-Dag, man høre Guds Røst: »har Du troet?« – man høre Svaret: »Troen er det Umiddelbare, det Umiddelbare bør man ikke blive staaende ved, det gjorde man i Middelalderen, men siden Hegel gaaer man videre, dog indrømmer man, at den er det Umiddelbare og det Umiddelbare er, men imødeser et nyt Skrift.« Min gamle Skolemester var en Heros, et Jern-Menneske, vee, vee vee! den Dreng, der ikke kunde svare ja eller nei paa et ligefrem Spørgsmaal. Og er et Menneske end paa Dommensdag ikke mere en Dreng, saa kan Gud i Himlene dog nok gjelde for en Skolemester. Man tænke sig, at dette Paragraph-Vanvid, denne Cursus-Afsindighed og systematiske Rutschen har taget saaledes overhaand, at man tilsidst vil i al Korthed sætte vor Herre ind i den nyeste Philosophi. – Vil Gud det ikke, saa tænker jeg Basun-Engelen tager Basunen og slaer en saadan Privat-Docent paa Panden, saa han aldrig bliver Menneske mere.